

5. Беялов, Т. Е. (2018). Особливості діяльності підприємницького університету в постіндустріальній економіці. Причорноморські економічні студії, (33), 41-46.
6. Романовський, О. О. (2015). Розвиток академічного підприємництва і підприємницьких вищих навчальних закладів в умовах глобалізації. Ефективна економіка, (11).
7. Краус, К. М., & Краус, Н. М. (2020). Платформена економіка: наратив інноваційного становлення підприємницьких університетів та філософія розвитку на засадах цифровізації. Ефективна економіка, (1).

УДК 338.45

Дорошенко Є. В., Даценко В.О., студенти
Полтавський державний аграрний університет

СТРАТЕГІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Стратегія технологічного менеджменту та інновацій в аграрному секторі економіки відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності та сталого розвитку цієї галузі. Аграрний сектор, який є важливою складовою національної економіки, постійно стикається з необхідністю адаптації до змінюваних економічних, соціальних та технологічних умов. В умовах глобалізації та швидких змін на ринку, інноваційні технології та ефективний менеджмент стають основними факторами, що визначають конкурентоспроможність підприємств у цьому секторі.

Технологічний менеджмент в аграрному секторі передбачає не тільки впровадження новітніх технологій, але й управління процесами їх інтеграції у виробничі системи, що включає в себе розвиток інфраструктури, оптимізацію виробничих процесів та управлінських практик для забезпечення стабільного та ефективного функціонування підприємств. Впровадження інновацій у таких сферах, як механізація та автоматизація виробництва, управління ресурсами, агрономія та логістика, дозволяє знижувати витрати, підвищувати продуктивність і зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище.

Ключовим аспектом стратегічного підходу є не лише адаптація технологічних новинок, але й здатність підприємств до інноваційного управління. Інноваційний менеджмент в аграрному секторі включає розробку нових продуктів, удосконалення виробничих процесів, а також пошук нових ринків і моделей взаємодії з постачальниками та споживачами. У цьому контексті важливе значення має формування культури інновацій на рівні підприємства, що включає в себе сприяння творчому підходу до вирішення проблем і залучення працівників до процесу постійного вдосконалення.

Особливо важливим аспектом є впровадження «зелених» технологій, які дозволяють не лише знижувати витрати і підвищувати ефективність, але й сприяють охороні навколишнього середовища. Стратегічний підхід до технологічного менеджменту в аграрному секторі має включати елементи сталого розвитку, що орієнтують підприємства на мінімізацію використання природних ресурсів, зменшення викидів парникових газів та використання відновлювальних джерел енергії [1-4].

Важливе значення має також співпраця аграрних підприємств з науково-дослідними установами та іншими учасниками інноваційної екосистеми. Партнерства з університетами та науковими центрами сприяють розробці та впровадженню новітніх технологій, що можуть значно покращити якість продукції, підвищити її конкурентоспроможність на міжнародних ринках.

Стратегія технологічного менеджменту і інновацій в аграрному секторі також передбачає розвиток інфраструктури, зокрема інформаційних технологій, які забезпечують доступ до актуальних даних про ринок, технології і кліматичні умови. Використання великих даних та аналітики дозволяє аграріям приймати більш обґрунтовані рішення, знижувати ризики та оптимізувати витрати на виробництво. Такі технології дозволяють підвищити точність прогнозування врожаїв, моніторити стан ґрунтів і водних ресурсів, а також ефективно управляти логістичними ланцюгами [5-6].

Не менш важливим є стратегічне управління інноваціями на рівні держави, адже ефективна підтримка інновацій у аграрному секторі потребує чіткої політики і стратегічного планування. Роль держави полягає в створенні сприятливого бізнес-клімату для інвестицій в інновації, а також у наданні фінансової підтримки аграрним підприємствам, які впроваджують новітні технології, що може бути як державне фінансування науково-дослідних розробок, так і податкові пільги для підприємств, що застосовують енергоефективні або екологічно чисті технології.

Стратегія технологічного менеджменту та інновацій в аграрному секторі має бути динамічною і адаптивною, щоб успішно відповідати на виклики сьогодення, враховуючи потреби ринку, технологічні можливості і соціальні фактори. Підприємства, які впроваджують інновації та ефективно управляють технологічними змінами, мають змогу досягти високих результатів у сталому розвитку, підвищенні продуктивності і забезпеченні конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках.

В умовах криз, зокрема економічних та соціальних потрясінь, стратегія технологічного менеджменту та інновацій в аграрному секторі стає ще більш важливою. Кризи зазвичай супроводжуються непередбачуваними змінами на ринках, зміщенням пріоритетів у споживанні та зменшенням доступних ресурсів, що змушує підприємства швидко адаптуватися до нових умов. В таких ситуаціях технологічні інновації стають не тільки

інструментом для підтримки конкурентоспроможності, але й засобом забезпечення стійкості підприємств.

В умовах кризи аграрним підприємствам необхідно переглядати свої стратегії, зокрема в частині ефективного використання ресурсів та мінімізації витрат. Інновації в технологіях, такі як автоматизація процесів, застосування нових агрономічних технологій, розробка нових методів зберігання та транспортування продукції, дозволяють знизити витрати на виробництво та логістику, що є важливим у періоди фінансових обмежень [4-7].

Зокрема, технології обробки даних та аналітики можуть допомогти аграріям своєчасно реагувати на зміни в кліматичних умовах або ринкових тенденціях, що дозволяє зменшити ризики і збільшити продуктивність навіть в умовах кризи. Інвестиції в новітні технології, хоч і можуть здаватися витратними в короткостроковій перспективі, є необхідними для забезпечення довгострокової стабільності і зростання в майбутньому.

Додатково, кризи відкривають нові можливості для розвитку інноваційних підходів в аграрному секторі. Підприємства, які здатні швидко адаптуватися до нових умов, можуть не лише зберегти свою позицію на ринку, але й отримати конкурентні переваги. В умовах обмеженого доступу до ресурсів важливими стають технології, які дозволяють більш ефективно використовувати наявні матеріали та енергію, а також забезпечувати сталий розвиток підприємства з урахуванням соціальних та екологічних аспектів.

Інноваційні стратегії стають важливими не тільки на рівні підприємств, але й на державному рівні, коли необхідно оперативно реагувати на зовнішні шоки, створюючи сприятливі умови для впровадження нових технологій, наукових розробок та забезпечення доступу до фінансування для підприємств, які готові до інновацій.

Технологічний менеджмент в умовах криз передбачає також гнучкість і здатність до швидкої переорієнтації виробничих процесів у разі зміни попиту або дефіциту ресурсів, що означає, що аграрним підприємствам необхідно мати чітке розуміння потенційних ризиків і стратегій їх мінімізації, що включає в себе не лише інноваційні рішення, але й управління людськими ресурсами, орієнтацію на нові ринки та пошук альтернативних джерел фінансування.

Таким чином, впровадження інновацій та ефективний технологічний менеджмент в аграрному секторі стає ключовими інструментами не лише для подолання кризових ситуацій, але й для забезпечення сталого розвитку, конкурентоспроможності та інноваційного прогресу в умовах непередбачуваних викликів.

Література

1. Зачоса, О. Д. (2015). Особливості менеджменту знань в управлінні навчально-науково-виробничих комплексів аграрного сектору економіки. Молодий вчений, (2 (2)), 84-88.

2. Орлова-Курилова, О. В., Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2019). Державне регулювання інноваційної діяльності підприємництва як напрям забезпечення сталого розвитку економіки країни. Економіка, управління та адміністрування, (3 (89)), 35-40.
3. Витвицька, О. Д. (2011). Інноваційний розвиток підприємств аграрного сектора: теорія, методологія, стратегія. Херсон–2011.–415 с.
4. Гнатенко, І. А., Снітко, Є. О., Марков, Р. В., & Уткін, В. П. (2021). Управління проектами кластеризації інноваційного підприємництва агропродовольчої сфери в умовах реалізації стратегії сталого розвитку, глобалізації, діджиталізації, економічної культури суспільства, логістичного та кадрового менеджменту. Формування ринкових відносин в Україні, 9, 106-113.
5. Серов, І. (2024). Інтеграція інноваційних рішень у стратегію розвитку аграрного сектору. Загальнодержавний науково-виробничий та інформаційний журнал «Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит», (9 (199)), 105-117.
6. Негода, Ю. В. (2020). Концептуальні аспекти стратегії трансформації аграрного сектору економіки. Економіка та держава, (2), 39-43.
7. Зось-Кіор, М. В., & Бочарова, А. В. (2010). Інноваційні підходи щодо впровадження технологій вирощування сільгоспкультур. Інноваційна економіка, (2), 16.